

تعیین گرایشهای ریسکی پسته کاران شهرستان رفسنجان و عوامل مؤثر بر آن

فاطمه فتحی^{*}، دکتر محمد رضا زارع مهرجردی^{*}

دکتر رضا صداقت^{**}، دکتر صدیقه نبی‌ثیان^{*}

چکیده

کشاورزی، فعالیتی سرشار از مخاطره‌های طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و عمومی است که این مسئله در تصمیمهای کشاورزان تأثیر می‌گذارد و نتایج تصمیم‌گیری در چنین وضعی را متفاوت با نتایج تصمیم‌گیری در شرایط اطمینان می‌کند. با این همه، کشاورز در هر شرایطی ناچار به تصمیم‌گیری است. در این حالت، کشاورز براساس گرایشهای ریسکی خود و اطلاعات در دسترس در زمینه رویدادها، تصمیم خود را می‌گیرد. بنابراین، مطالعه رفتار کشاورزان، پیرامون ریسک می‌تواند، در سیاست‌گذاری دقیقتر، سودمند باشد، زیرا که در نظر نگرفتن ریسک در مطالعات، سیاست‌گذاری را از مسیر واقعی خود، دور خواهد کرد. از همین رو، در این پژوهش، گرایشهای ریسکی پسته کاران با بهره‌گیری از قاعده اول اطمینان، تجزیه و تحلیل شده و عوامل مؤثر بر آن، مورد بررسی قرار گرفته است. بدین منظور، تعداد ۱۶۰ پسته کار با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشای سه مرحله‌ای، انتخاب، وداده‌ها از راه پرسشنامه در سال ۱۳۹۱ گردآوری شده و به کمک نرم‌افزار Microfit مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج بدست آمده نشان داد که در مجموع، ۸۸/۶ درصد پسته کاران در دامنه (افراد) ریسک‌گریز و تنها ۱۳/۶ درصد از آنها در دامنه ریسک‌پذیر قرار گرفته‌اند همچنین، متغیرهای تعداد افراد خانوار، تحصیلات، درآمد و بیمه محصول پسته، تأثیر مثبت بر ریسک‌پذیری پسته کاران داشته، و در برابر آن، افزایش سن، گرایش یا تمایل پسته کاران را در زمینه پذیرش ریسک، کاهش می‌دهد. در پایان نیز، برگزاری کلاس‌های ترویجی و گسترش پوشش بیمه کشاورزی به عنوان راهکار، پیشنهاد شده است.

کلیدواژه‌ها:

گرایشهای ریسکی، پسته، قاعده اول اطمینان، بیمه کشاورزی، شهرستان رفسنجان.

* دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان (نویسنده مسئول)؛

** به ترتیب: دانشیار و استادیار اقتصاد کشاورزی، دانشگاه شهید باهنر کرمان.

*** استادیار اقتصاد کشاورزی و عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات پسته کشور.